

"לדורות"

סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

שאלון לרישום קורות ניצולי השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים מפורסם באתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: אלמן	שם פרטי: פולינה
-------------------	--------------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

במידה והשאלה אינה נוגעת אלייך, אין צורך לענות עליה

שם משפחה איתו נולדתי: אלמן		בלועזית Aleman	
שם פרטי איתו נולדתי: פרלה		בלועזית Perla	
שנת לידה: 17.02.1928		מין: נקבה	
עיר לידה: רוסטוב על הדון		בלועזית Rostov-on-Don	
שם פרטי ושם משפחה של האב: רומן אלמן		שם פרטי ושם נעורים של האם: חינה- מינה	
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: רוסטוב על הדון		בלועזית Rostov-on-Don	
ארץ המגורים: רוסיה		ארץ לידה: רוסיה	
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: (יסודי, תיכון, אוניברסיטה, ישיבה) יסודית		מקצוע לפני המלחמה: (תלמיד, סנדלר, מורה) תלמידה	
מקומות מגורים בתקופת המלחמה: (שם העיר או האזור ושם הארץ)			
במידה והיית בגטו, ציין את שמו		בלועזית	
במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו		בלועזית	
המקום בו נודע לך כי הנך אדם חופשי:		תאריך השחרור:	
במידה והיית במחנה עקורים ציין את שמו (מחנות פליטים שהוקמו לאחר המלחמה בעיקר באוסטריה, גרמניה ואיטליה)		ציין מקום אליו חזרת לאחר השחרור	
במידה והיית במחנות מעצר בקפריסין, ציין ממתי עד מתי		שנת עליה: 1991	
		במידה ועלית באנייה, ציין את שמה	

אנא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: הבית בו גדלת, בית הספר, חברי ילדותך; במה עסקו הוריך, המשפחה המורחבת, חגים ומאכלים)

נא לכתוב בגוף ראשון

נולדתי בשנת 1928 בעיר רוסטוב על הדון שבברית המועצות. גרתי עם אימא וסבתא, אבי לא גר עימנו כי הוריי התגרשו. למדתי למדתי בבית ספר והיו לי חברות טובות בשכונה. אימי עבדה במפעל כפועלת ללא מקצוע. סבתא שלי גידלה אותי, הסתדרנו עם מה שיש ואבי עזר מדי פעם. עם סבתא דיברתי ביידיש ולכן עד היום אני דוברת את השפה.

נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה

(גירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים במחתרת, השתתפות

בבריחה או בהתנגדות, האנשים שהיו בסביבתך בגטו או במסתור, במי נעזרת או אולי למי עזרת):

ב-21/11/1941 השתלטו הנאצים על העיר שלנו, ביום השני להגעת הנאצים, רכב גדול נכנס לתוך הבניין שלנו והשכנים הצביעו על היהודים. לדירה שלנו נכנס כפי הנראה רומני ואני ישבתי ליד השולחן רועדת מפחד, אני זוכרת היטב שכאשר ישבתי מאחורי השולחן, הבחור ניגש אליי, הסתכל על הספר ברומנית, התעלם וניגש לארון לקחת את מה שהיה צריך והלך. כעבור יום הופיעו שלטים ובהם נכתב שעל היהודים למסור את התכשיטים ואת כלי הזהב שברשותם. הרוסים הצליחו להדוף את הגרמנים מהעיר לאחר 11 יום. במשך אותם ימים הסתתרנו במרתף ללא אוכל, ללא מים, מאוד פחדנו לצאת מחשש שיפציצו. לעיתים רחוקות היינו מתגנבים בלילה לדירה לקחת דברים מעטים מאוד על מנת לשרוד. גם אחרי שהרוסים גירשו את הנאצים הייתה תקופה מאוד קשה מכיוון שאפילו שהנאצים לא נכחו בעיר שלנו, הם עדיין היו לא הרחק מאיתנו, בין רוסטוב לטגנרוג. לא היו לנו חנויות לקנות דברים ומסביב לא נותר דבר בגלל ההפצצות, גנבו הכול והיה קשה לחזור לחיי שגרה.

מתחילת 1942 התרחשה פלישה גדולה של הנאצים. עוד לפני שנכנסו הנאצים לעיר שלנו, המון יהודים התפנו אך מכיוון שזה לא היה מאורגן רק האנשים שהיו במצב כספי טוב, בעלי רכב הצליחו להתפנות. אפילו כשירדתי יום אחד לתחנת הרכבת כדי לראות מה המצב במקום הבנתי שאין לנו סיכוי. בתחנה היתה צפיפות רבה ורק בעלי המזל הצליחו לעלות לרכבות. מי שנשאר נאלץ להתמודד עם תנאים קשים במשך שמונה חודשים.

כששמענו שהנאצים כבר בכניסה לעיר, אימי פנתה לשכנים יהודים ללא ילדים והתחננה שייקחו אותי איתם. ב-30 באוגוסט אימי לקחה אותי לנהר, דרכו השכנים היו אמורים להעביר אותי איתם מגדה אחת לשנייה. הגענו לשם והיו כ-40 אנשים, לא היו את הכלים לעבור את הנהר וכולם נכנסו לפאניקה עד שאחד האנשים לקח יוזמה, הרגיע אותנו ופנה אליי ואל אימי ואמר: "שם מקומכם", אימי אמרה לי שהיא הולכת לבדוק מה עם סבתא ולבקש ממנה שתחזור. מאז לא ראיתי אותה יותר.

שמעתי שהנאצים כבר בעיר. הצלחנו לעבור לצד השני, הגענו וראינו שורה שלמה של הצבא האדום הולכת ופשוט הלכנו אחריהם, בשלב מסוים הצבא פנה למקום אחד ואנחנו פנינו למקום אחר. הגענו לביצה שהגיעה לנו עד האגן, כולנו הלכנו דרך הביצה ובזמן הזה הנאצים, הפגיזו אותנו ואת שיירת הצבא האדום מן האוויר.

אני זוכרת שעמדתי רועדת בתוך הביצה עם הראש מופנה כלפי מעלה ומתפללת לאלוהים שיעזור כי לא היה שום דבר אחר שעוד יכולתי לעשות. יצאנו מהביצה, עמדנו קבוצה גדולה של אנשים, לא ידענו לאן ללכת, מי הם האנשים והאם הנאצים שם, פשוט זרמנו עם הזרם. מרוב עייפות כבר לא יכולתי ללכת, התיישבתי באיזשהו מקום ופשוט נרדמתי למזלי כי האנשים שהיו איתי לקחו אותי משם ולא נטשו אותי, המשכנו ללכת רטובים כשאנו מסתכלים מסביב ורואים הכול שרוף ומלא עשן. יש לי תמונה מאוד קשה בראשי, ראינו גבר שוכב על הרצפה שבטנו הייתה פתוחה לעיני כל בעקבות ירי. עורבים ישבו עליו והוא התחנן שירו בו כדי שלא יסבול יותר ומקרה נוסף שאני הייתי עדה לו הוא שאישה הרה עם תינוק ביד וילד קטן שמושך בשמלתה ובוכה לאמו שהוא רוצה לשתות אז היא נתנה את טבעת הנישואים בעבור כוס מים.

הגענו לתחנת הרכבת "קייאל", בה עמדו קרונות של בהמות מלאות עד אפס מקום, אנשים רבו על מנת לעלות לאחד הקרונות. אנחנו הצלחנו לתפוס את הרכבת והגענו לעיר מחצ'קלה. יכולנו לשרוד רק במצב של עמידה וכך זה נמשך שעות. משם המשכנו באונייה גדולה שהייתה עמוסה מאוד. הרבה אנשים נדבקו במחלה זיהומית הדומה למלריה. כל מי שמת, גופתו נזרקה לים. הפלגנו ממחצ'קלה לקרסנובודצק במשך ארבעה ימים. לאחר ההפלגה היינו רעבים וצמאים. לא יכולנו לשתות כי מי הים היו מלוחים.

מהעיר מחצ'קלה המשכנו לטשקנט שבאוזבקיסטן, בה שרר מזג אוויר שרבי. עצרנו בדרך, בעיר אשחבד וביקשו ממני לרוץ לתחנה לקחת מים ולחזור ובגלל שלא היו לי נעליים, רצתי יחפה, הכביש היה רותח, חזרתי עם כוויות קשות ברגליי. אני והשכנים שלי לא עלינו על הקרונות והחלטנו לנסוע לעיר ברנאול, בה התגוררנו חברים שלנו שלא התפנו. כדי לשרוד עברתי בין שדות ואספתי תפוחי אדמה. ידתי נותרו פצועות בגלל שהייתי חופרת עם הידיים. למזלי מצאתי מקלט אצל אדם שאיבד את ילדיו במלחמה. אבי שהיה בחזית, שלח חייל שייקח אותי למוסקבה, לאחותה של אשתו השנייה של אבי. הגעתי אליה במרץ 1943. הייתי אצלה לזמן קצר כי גם שם הפציצו והסתתרנו במקלטים, אני זוכרת שגנבו ממני את תלושי הלחם.

אותה אשה שלחה אותי ברכבת לטשקנט ואמרה כי בטשקנט יפגשו אותי. בפועל הדבר לא קרה, אך הצלחתי להגיע לכתובת הנכונה. ביוני 1943 הלכנו לבית הספר ובמקביל עבדתי במפעל לייצור נשק. מאוחר יותר חזר אבי ולקח אותי איתו. בספטמבר 1943 הגענו לרוסטוב חזרה. בשנת 1944 התחלתי ללמוד וסיימתי את לימודי בהצטיינות. מה שפתח עבורי הזדמנות להתקבל לאוניברסיטה. אבי עבד באותה תקופה ואני הייתי אחראית למטלות הבית. אבי נהג לנסוע למזרח הרחוק ולעבוד בכל עבודה שיכל להרוויח ממנה פרנסה, שם הוא נפטר.

אנא ספרי/י על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(ציוני דרך: השחרור וחזרה הביתה, חיים אחרי המלחמה, בריחה, העפלה/ עליה):

סיימתי את לימודי באוניברסיטה בשנת 1953. התחתנתי ונסעתי לעיר אסטרן, בה עבדתי כרופאה כשנתיים ואז חזרתי לרוסטוב. יצאתי להשתלמויות במוסקבה ובעיר הבירה מצאתי עבודה בביוולוגיה. בשנת 1968 נולדה לי בת. היה לי הרבה מזל במוסקבה, עבדתי כמנהלת מעבדה של מיקרוביולוגיה. לפני שעליתי ארצה, נסעתי לרוסטוב לקחת מסמכים כי גיליתי שמגיעים לי פיצויים. חברת ילדות שראתה אותי שם הסתכלה עליי בעיניים פקוחות ולא הבינה איך אני בחיים. כששאלתי אותה מדוע היא המומה אז היא ענתה שירו בכל משפחתי: סבתא, אימא, דוד ודודה. הלכתי לארכיון לאתר מסמכים אודות בני משפחתי שנספו אבל גם הארכיון נשרף ולא נותרו שרידים. דרך משרד עורכי דין שאחותי עבדה בו מצאתי את הראיות של משפחתי.

נא ספרי/י על חיך בארץ

(תחושותיך בעת עלייתך ארצה, פעילותך הציבורית או התרבותית, המשפחה שהקמת, המסר שברצונך להעביר לדורות הבאים):

עליתי לישראל בשנת 1991, והגענו לכפר נופש בקיסריה, קיבלנו חדר עם מיטה לשניים ובמחיר יחסית זול. בתי מצאה עבודה בעפולה. מאוחר יותר עברתי לתל אביב ועבדתי כמטפלת סיעודית. בשנת 1955 הגעתי לטבריה, בה אני גרה היום. בתי גרה היום בכפר סבא.

ראיון: מעיין דוד, טבריה, יוני 2013